

Hlavním úkolem je aktivně ovlivňovat řadu zásadních změn, které nás v sociálních službách čekají

Rozhovor s prezidentem APSS ČR Ing. Jiřím Horeckým, Ph.D., MBA, na začátku jeho třetího funkčního období

■ **Text: Zdeněk Kašpárek**

Foto: Z. Kašpárek a archiv J. Horeckého

Vaše zvolení do funkce prezidenta APSS ČR potřeťi za sebou bylo téměř jednomyslnou záležitostí. Vlastně se ani neobjevil žádný protikandidát. Jak osobně takové ohodnocení své dosavadní práce a jasné vyslovení důvěry členskou základnou vnímáte?

Jednoznačně jako zavazující. Nejsem člověk, který by fungoval jako některý politikové, jejichž aktivita stoupá pouze s přicházejícími volbami a po nich si berou čas klidu a oddechu. Já mám na to poslední období jasné cíle a víze a ty chci a budu realizovat. A vnímám to také jako zpětnou vazbu a ocenění své práce od členských organizací. Pokud si někdo projde moje kandidátské projevy před třemi a sedmi lety, tak uvidí, že to, co jsem slíbil, jsem i splnil.

Když se ohlédnete za oběma uplynulými funkčními obdobími, co se všechno podařilo?

Toho je opravdu hodně. Když jsem Asociaci přebíral, měla 311 členů a žádného zaměstnance. Bylo to sdružení poskytovatelů pobytových služeb stojící před možnou profesionalizací. Zkusím ale vyjmenovat ty nejdůležitější momenty: Jednoznačně první je profesionalizace Asociace a navýšení členské

základny, tj. nárůst z 311 na 970 členských organizací a stav, kdy máme 9 zaměstnanců a jsme finančně zcela nezávislí na projektech či zakázkách. Mezi další úspěšné výstupy pak patří časopis Sociální služby, nejrozšířenější tištěné médium v sociálních službách nejen u nás, ale i na Slovensku, časopis Listy sociální práce, Týden sociálních služeb ČR, Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb ČR, Šťastné stáří očima dětí, Národní cena APSS ČR, konference, naše odborné sekce, stále rostoucí množství aktivit Institutu vzdělávání, vznik profesních svazů zdravotnických pracovníků a sociálních pracovníků, Značka kvality v sociálních službách, E-Qalin, desítky projektů a zakázek, mezinárodní spolupráce a mnoho dalšího. Je však nutné dodat, že víze je sice důležitá, ale její realizace není možná bez dalších lidí, v tomto případě bez zaměstnanců Asociace, výkonné rady a Prezidia.

Před rokem či dvěma jste ovšem svou kandidaturu pro třetí funkční období ještě hodně zvažoval. Co vás přimělo k rozhodnutí nominaci na post prezidenta Asociace přijmout i tentokrát?

Ano, rozhodoval jsem se, zda již nenastává období skončit a začít dělat něco jiného, posunout se dále. Dokonce jsem i zvažoval, že bych skončil už rok po svém zvolení. Byly dvě věci, které mě donutily změnit názor a rozhodnout se kandidovat potřeťi. První je veliká řada změn, které sociální služby v příštích letech čekají. Mnoho věcí, které jsme několik let kritizovali, by se mělo změnit, zlepšit a Asociace u těchto změn musí hrát klíčovou roli. Byli jsme jediným profesním sdružením, které kromě kritiky přinášelo i konkrétní návrhy na změny, a to i rozsáhle rozpracované. Druhou věcí je nespočetné zpětných vazeb od řady kolegů, přátel a poskytovatelů, řada apelů, které mě přiměly pokračovat, resp. ovlivnily moje konečné rozhodnutí.

I přes jasné deklarovanou vůli mít vás i další čtyři roky v roli prezidenta se v posledních měsících vytvořila v Asociaci i jakási opoziční platforma, která sice v zásadě nespochybnuje vhodnost vašeho působení v čele Asociace, ale poměrně razantně vyjadřuje svou nespokojenost s některými vašimi dílčími kroky – především pokud jde o jednání se zdravotními pojišťovny, resp. hájení zájmů rezidenčních služeb. Jak vidíte spolupráci i s takto názorově odlišnými proudy? Nebude různorodost pohledů způsobovat postupně uvnitř Asociace hlubší rozdělení?

Předně je potřeba říct, že takového názorové proudy a frakce jsou v Asociaci již několik let, např. v oblasti standardů kvality a inspekcí nebo odměňování dle platů a mezd. Není ani možné vždy dosáhnout jednomyslného postoje a názorové proudy jsou tak naprosto přirozené a cizelují odborné diskuze a formulace argumentů. Názorové frakce mi tedy nevaří a jsou-li racionální, pak je i vítám. Co mi ale vadí, je používání zavádějících a polopravdivých argumentů, jak jsme tomu byli poslední dobou svědky. A to hovoří buď o neznalosti a amatérském přístupu, nebo o záměrné manipulaci a pokřivené argumentaci. To jsou věci, které mi vadí, vadí a vždy vadit budou.

Paradoxní je, že oběma skupinám, nejen té většinové – jak bylo ostatně patrné i na poslední valné hromadě, ale rovněž té minoritní, jde o stejný cíl – optimální úhrady ošetrovatelské péče. Jen cesty k dosažení tohoto cíle jsou rozdílné. Víte, já jsem se v této oblasti za ty roky hodně naučil, včetně drobných nuancí, vztahových věcí, taktiky vyjednávání, systémového používání různých tlaků, včetně znalosti profilů osob, se kterými je vyjednáváno... Řadu návrhů, které slyším od té menšinové skupinky, jsou přesně ty věci, ideje, nápady a aktivity, se kterými jsme začínali zejména v letech 2007–2009 vyjednávat. Takže si se znalostí uvedeného troufnu tvrdit, jaké me-

tody a cesty přinesou jaké výsledky. Musím ale také dodat, že je pro mě důležité respektovat rozhodnutí většiny. Ne vždy šlo o stejný názor, který jsem měl já, ale já nereprezentuji sám sebe a svoje názory, ale potřeby většiny členské základy.

V posledním roce či dvou se objevily i výhrady související s dělením vašich aktivit mezi Asociaci a Unii zaměstnavatelských svazů ČR, kde jste byl rovněž zvolen prezidentem. Někteří hovoří o možném střetu zájmů, někteří o nedostatku času na práci pro Asociaci samotnou. Můžete na to nějak reagovat?

Já si myslím, že zvládám obě dvě funkce. Že jsem v ničem nepolevil a jsou vidět výsledky mé práce. Většinou se ale setkávám s tím, že tyto názory jsou postaveny na nedostatečné znalosti Unie. Jednak nejde o dvě práce, dva úvazky. V Unii zaměstnavatelských svazů nemám žádný pracovní právní poměr, jen měsíční mandátní odměnu, která je definována pouze na část úvazku a představuje kompenzaci za náklady vzniklé s výkonem této funkce. Dále je třeba vědět, že Unie funguje naprosto jinak než Asociace. Role prezidenta Unie je spíše rolí mediátora v rámci různých názorů a myšlenkových proudů (Unie sdružuje 40 asociací a svazů s více než 9000 organizacemi) a dále spočívá v prosazování požadavků dle schválených priorit. Asociace a Unie fungují zcela odlišným způsobem. Ostatně stačilo by

uvést jednoduchý argument: Asociace je dlouholetým členem Unie, a má tak možnost vždy uplatnit právo veta, pokud by zájem jiné členské asociace v UZS poškozoval zájem APSS ČR. Nutno dodat, že jsme tak i v minulosti několikrát učinili.

Jak podle vás bude vypadat vaše další funkční období v čele Asociace? Půjde více méně o kontinuální práci bez větších změn, nebo máte vizi nějakých zásadních posunů v činnosti či v nastavení parametrů – ať už Asociace jako takové, nebo vašich vlastních?

Hlavním úkolem je monitorovat a aktivně spoluovlivňovat celou řadu zásadních změn, které nás v sociálních službách čekají: změnu financování vyrovnávající se s veřejnou podporou, redukci standardů kvality sociálních služeb, a tím i změnu inspekce kvality sociálních služeb, zavedení nové, jednodušší typologie sociálních služeb, představení nového systému dlouhodobé péče či Národního plánu rozvoje sociálních služeb.

V oblasti práce uvnitř Asociace je primárním cílem zachovat stávající úroveň informovanosti a služeb, které poskytujeme členským organizacím. Asociace stabilně roste a skutečnost, že nikdo neodchází, a naopak stále a stále přicházejí noví členové, je pozitivní zpětnou vazbou v tomto ohledu. Chceme se také připravit na další programovací období a realizovat projekty, které by měly smysl a při-

danou hodnotu pro členské organizace. A pak chystáme dílčí drobné změny, jako například zásadní změnu programu Výročního kongresu poskytovatelů sociálních služeb ČR v roce 2015 apod.

Jaké výzvy vnímáte v dalším období pro Asociaci jako nejobtížnější?

Já jsem v předchozí odpovědi vyjmenoval řadu zásadních změn, které budou dopadat prakticky na všechny poskytovatele. Názory na tyto změny se mohou různit, a mohou tak vznikat nové a nové názorové frakce. Výzvou pak bude zajistit průběžný a objektivní tok všech informací a zjišťování zpětné vazby od poskytovatelů. I z tohoto důvodu jsme se zapojili v minulosti např. do testování kalkulačních vzorců a počátkem tohoto roku také do zjišťování názorů poskytovatelů na novou typologii sociálních služeb, včetně identifikace všech možných rizik.

Na valné hromadě jste oznámil, že počtvrté už kandidovat na úřad prezidenta nebudete. Co byste na konci svého působení v této roli považoval za úspěch oproti současnému stavu?

Lepší prostředí sociálních služeb – financování, standardy, dlouhodobá péče a další. Chtěl bych, aby Asociace měla 1000 členů a 2500 sociálních služeb. Chci svému nástupci předat silnou, prosperující organizaci, která je a i nadále bude označitelná v řadě věcí jako NEJ... ■